

Bir Esop Hikayesiⁱ

Dil zihnimizde ifade etmek istediklerimizi belirli kodlar vasıtası ile açıklamak için kullandığımız iletişim yöntemlerinden biri olarak düşünmek mümkün. Dil olgusu sadece iletişim amacı ile kullanmak dışında bir çok duyguyu, ve düşünceyi karşımızdakine veya karşımızdakilere çoğul olarak açıklamada da kullanılmaktadır. Dil olarak kullandığımız kodlama sisteminin farklılaşması olduğu gibi benzer özellikler de göstermesi yakınlaşması da mümkün olabilmektedir. Konuşulan , bazı dillerin ortadan kalkışı ise egemen başka bir kültürün o dilin yerini alması ile veya daha farklı yöntemlerle de gerçekleştirilebilir.

Diller kökenlerine göre ayrılmakta ve geniş bir dil ailesinden ayrı noktalara doğru evrilebilmektedir. Farklı dil aileleri olduğu gibi aynı dilin farklı lehçeleri olarak da ifade biçimleri ayrılmaktadır.

Dillerin farklılığı üstüne bir çok dilbilim ve semantik çalışma mevcuttur. Dilbilim üstüne çalışanlar bu farklılıkların ortaya çıkışları üstüne çözümler yapmaktadırlar.

Ortak dil arayışlarının en yaygını olarak Esperanto dili örnek olarak verilebilmektedir. Ancak 19. Yüzyılın bu ortak dil oluşturmadaki cesur projesinin günümüzdeki başarı şansı hemen hemen kalmamıştır.

Bir dili öğrenmenin maliyeti ne kadar ucuzlatılmak istense de hala önemli miktarlarda kalmaktadır. Harcanan zaman, ve dili öğrenmede elde edilen başarının mevcut yöntemler ile sınırlı kaldığı ve ileri yaşlarda bu yöntemlerin daha da sınırlılığı artabilmektedir.

Öte yandan çok iyi bilindiği gibi dil dışında ortak duygu ve düşüncelerimizin evrensel özellikler taşıması bu özelliklerin kişilerin bulunduğu coğrafyalardan bağımsız olması yani çocuğunun dünyaya gelmesine sevinmek gibi , yakınına kaybetmeye üzülme ve ağlamak gibi sıralanabilecek bir dizi özelliğe ortak duygularımız nedeni ile zaten sahip olduğumuzu düşünüyorum.

Müzik sesinin türü ne kadar farklı da olsa ortak etkiyi yaratabilecek sanatsal bir düzlem olduğu gibi , bundan etkilenecek de çok sayıda insanı bulmak ve onları aynı tını altında olmasa da farklı ses veya renk armonisi içinde bulunmaları bana mümkün gözüküyor.

Bu ortaklıkların dil gibi kodlanmış ve daha önceden bize tanımlanmış biçimler içinde ifadesinin tek yöntem olarak bizlere sunulması seçeneksizliğin tarzını anımsatmakta.

Dillerimizin ses telleri yardımı ile dışa vurumu veya işaret kullanılarak açıklanması aslında ışık hızına denk gelebilecek bir hızın koşmaya benzer bir mekanizmaya dönüştürülmesi gibi bir süreci bana anımsatmaktadır. Oysa aynı hızla sahip olan ve dediklerimizi aynı hızla algılayabilecek bireyler veya birey varken biz dili kullanarak dönüştürmeyi , aynı şekilde

söylediklerimizi algılayan birey de dönüştürme mekanizmasını kullanarak onu kendi zihinsel aktarım mekanizmaları içine almaktadır.

Bu süreç içinde dilin kullanılmasındaki algılama ve anlam farklılıkları karşı tarafa aynen aktarıldığı için bazı kavramlarda veya açıklamalarda söylenmek istenen ile algılanan arasında ciddi farklar oluşmakta, bunun doğal sonucu olarak da söylenirken ifade edilmek istenen anlaşılın arasında ki farklar ortaya çıkabilmektedir. Gereksiz tekrarlar, aktarıldığı gibi anlaşılmalr ve bir dizi sorun ortaya çıkmakta veya her zaman bu oluşumun kendi içindeki sorunları karşı tarafa farklı taşınabilmektedir.

Fiziksel bir enerjinin iki nokta arasındaki herhangi bir kablo olmadan (dil) aktarımının konuşulduğu ve benzer buluşlar üzerinde çalışan bilim adamlarından haberdarız. Bu aktarımın bir başlangıç olduğunu düşünmekteyim. Şayet kabloya gerek olmadan aracısız bir enerji (isterseniz bilgi de diyebiliriz) nakli söz konusu olabiliyorsa, aynı şeylerin zihinsel çabalarımız, faaliyetlerimiz gibi karmaşık oluşumları değil belki basitçe sıralanabilecek birkaç duygu, veya ifadeyi mesela “seni seviyorum” veya “bir” kelimesini aktarmak mümkün mü karşımızdakine...

Kuvvet Lordođlu 28.02.2010

ⁱ Esop ‘un ünlü hikayesinde Köle Esop’un sahibi akşam yemeğine misafirleri geleceğini en iyi yemekleri hazırlamasını ister. Akşam gelen konukların menüye baktıkları zaman şaşırırlar. İlk yemek Dil dir. Ana yemek dildir, Tatlı olarak gene dil yazılıdır menüde. Sahibi Esobu çağırır ve sorar , bu ne iştir.? Esop boynu bükük açıklar Efendim en iyi şeyleri ve sevgimizi hep dil ile açıklamaz mıyız. Bana en iyi yemek dediğiniz zaman bu nedenle dil geldi aklıma der. Efendi düşünür ve güler, o zaman bu akşam konuklarıma en kötü yemekleri hazırla der. Sonuç o akşam beklendiği gibi birinci yemek dil, ana yemek dil ve Tatlı olarak da dil gelir. Efendi çok kızgındır.Esop’a sorar bu ne iştir. Diye Cevap boynu bükük Esop tan aynıdır. En kötü şeyleri dilimiz ile söylemez miyiz efendim der...